

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 180 K
Félévre 95 K. Negyedévre 50 K.
Egyes szám ára — — — 5 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam 30. szám.

Vasárnap, július 23.

A drágaság kérdése.

Mindnyajunkat létünkben érint az egyre fokozódó drágaság, amely ma már elviselhetetlenné válik. Rokonszenvvel fogadjuk tehát a kormánynak azt az elhatározását, hogy a drágasággal összefüggő kérdéseket külön parlamenti bizottság útján alapos megbeszélés tárgyává teszi s mindent elkövet, hogy az élet a nagy tömegekre nézve tűrhetőbb legyen.

Azi szokták mondani egyes bölcseink, hogy azért rossz a pénzünk, mert rossz a belső politikánk, röviden tehát a kormány nyakába akarják varrni a drágaság okát. Hiszen, ha valóban így lenne, akkor könnyű volna segítenünk a bajunkon, mert csupán a kormány megváltoztatására volna

szükség. Fájdalom azonban, a drágaság legfőbb okának gyógyítására a mi politikai bölcsességünk elégtelen, mert az árak drágaságában tudvalevően pénzünk elértéktelenedése jut kifejezésre, pénzünk romlása pedig a veszített háború következményeiből származik.

Minden hadat viselt európai államnak romlott a valutája, nem véve ki még a győztes Franciaországot sem. A hatvanmillió német birodalom hatalmas ipari szervezetével és nagy munkateljesítményével sem tudta megakadályozni a márka leromlását, mert a hadisarc kiszívja életerejét. Mennyivel gonoszabb a mi helyzetünk, ezt mindenki tudja. A kirabolt és megcsönkített kis Magyarországot rettenetes háborús adósságok terhelik s ráadásul védőhatárok és fegyveres erő híján lévén, ellenséges szomszédai huszonnégy óra alatt

Vásárló közönség a főváros elárúsító bódei előtt.

agyonfojthatják, a jóvátétel címén pedig minden termelt értékét elvehetik. Már ez a függő helyzet is eléggé megmagyarázza azt, hogy jövőnket nem ítélik meg kedvezően, bármiként alakuljon is a belső politikánk.

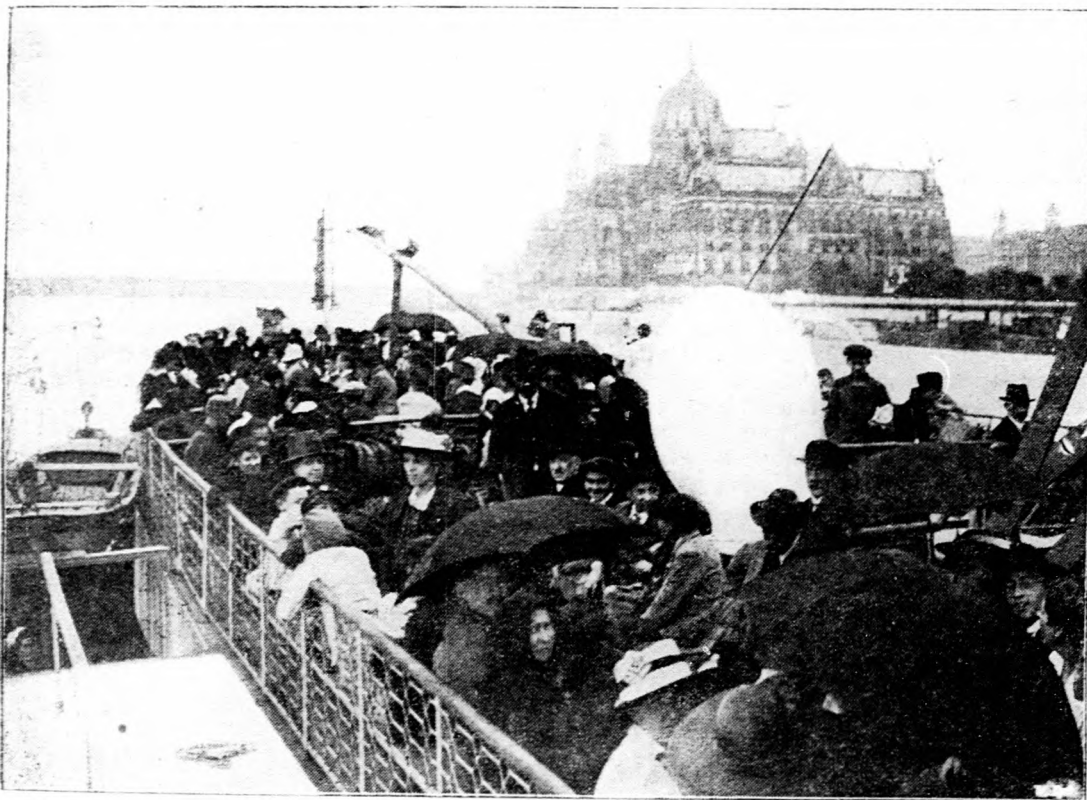
Hiszen a mi belső viszonyaink fejlődése kedvező megítélésre adhatna okot. Aratás előtt állunk és sok ezer millió korona értéket fogunk betakarítani, amiből kivitelre is jut. Megindul Ausztriába az állatexport is és ez a kivitel is kétségtelenül javítani fogja a koronát. Ipari termelésünk is fejlődik s ennek megfelelően külkereskedelmi forgalmunk javul. A pénzjegyszaporításban kormányunk a lehető legnagyobb óvatossággal jár el. Közbiztonságunk és jogrendünk is megszilárdult, ezt még ellenségeink sem tagadhatják. Mindezek a tények a korona javulását okolják meg, de nem azt, hogy napról-napra alább becsüljük és ugyanazt

jó belső politikával gyógyíthatónak mondják. A beteg magyar pénzt igazában csak a békeszerződés gyökeres revíziója gyógyíthatja meg.

Enyhíteni lehet a pénz leromlása folytán keletkezett bajokat azon a módon, hogy a valuta mesterséges megromlói ellen idehaza vaseréllyel fellépünk, a tömeg rovására üzött nyereszkekéseket lehetetlenné tesszük, a közterheket pedig úgy osztjuk meg a polgárok között, hogy a gyengéket ne nyomják agyon s viszont a fölöslegek ne bujhassanak ki alóluk. A pénz további romlása ellen azonban csakis a termelés fokozása révén vehetjük fel a sikeres küzdelmet. Ne izgassunk hát a drágasággal s ne kovácsoljunk belőle egymás ellen politikai tőkét, hanem adjuk össze tudásunkat és a jóakaratusunkat s akkor Isten segítségével meg fogjuk úszni a válságos idöket.

Budapest, július 22.

Magtalan cséplés. Bug a cseplőgép országiszerte. Áldás hull a zsákokba. Csak a parlamentben folyik a szalmacséplés. Etetik az öreg masinát vörös és felvörös honatyák, de csak nem hull a mag belőle. Egyik honatyának, aki négy óráig birta üres beszédet, azt mondták, hogy magtalan a beszédje. Az egész obstrukción ráillik ez a megjegyzés. Magtalan, mint a kicséplés szalma s nem lesz áldás belőle az országra. Pedig volna ám teendő. A vasutat rongják a börzespekulánsok, a valuta meg csinálja a drágaságot. De okosabban tennék a távsvónokló honatyák, ha szalmacséplés helyett elbánnának mindannyiunk ellenségeivel: a valutaspekulánsokkal. Nem elég, hogy lecsukja őket a pénzügyminiszter. Ez a fusta szívesen ül, csak fizetni ne kelljen. Ha kiszabadul a razzia után, tovább zsebelheti a száz-

Vasárnapi kirándulók.

az utat igyekezzenek vele megtéetni, mint amelyen az osztrák korona lecsúszott a teljes elérteletlenedésig.

Csak hogy, ismétlem, a magyar korona javulása csupán kis részben függ a mi belső viszonyainktól. Sorsát a trianoni szerződés pecsételi meg, mert egy elnyomott és koldusorsra ítélt országnak jó pénze nem lehet. De ránt bennünket maga után a német márka esése is, a Németországgal fenntartott kereskedelmi kapcsolatunknál fogva. Emellett a nemzetközi spekulációnak is az a törekvése, hogy rongos a valutánkat, kivált így, aratás előtt, és termelt értékeinket olcsó áron szedegethesse el tőlünk. A mesterségesen is leszorított rossz koronaárfolyam mellett az idegenvaluta-tulajdonosok uszora-házzonnal vásárolhatják össze arúinkat, gyárainkat, ipartelepeinket, fekvőségeinket, mert hiszen idehaza mintegy háromszor nagyobb pénzünk vásárlóképesége, mint amennyi a nemzetközi jegyzésnek felel meg. Pénzünk hamisan rossz kurzusa tehát arra is jó, hogy bennünket irgalmatlanul kizsákmányoljanak.

Ezek ellen a kívülről ható okok ellen, amelyek valutánkra végzetesen ránehezednek, vajmi keveset tehetünk. Ne is ábrándozunk tehát arról, hogy az okozatnak: a drágaságnak letörése tisztán a magunk elhatározásától és okos cselekedeteinktől függ. Ámítják a közvéleményt azok, akik a drágaságot rossz politikai rendszer következményének és

ezres nyereségeket. Meg kell adózni, hogy elmenjen a kedve a munkanélküli nyereszkekéstől. Végére, ha a jalt harapnivaló után 3% adót, a selyem után 20% adót kell fizetni, a valuta után igazán fizethetnek a siberék 30% adót. Ne csak földadóról beszéljenek a szocialista és merkantüista urak, hanem valutaadóról is. Persze ez nem jut eszükbe, de követeljük mi a falusi nép nevében, mely nem valutázik, de eleget adózik.

*

Utolsó rugás. Bécsből jelentik, hogy a városi tanács kimondta, hogy az iskolákban nem szabad a gyermekeket imádkozni tanítani. A régi császárváros ugyanis most szocialdemokrata uralom alatt van. Már pedig a szocialdemokrácia — hiába mondja, hogy «moganügy a vallos» — a vallás kiirtására törekszik. Becset negy év alatt sikerült tönkretenniök, úgy hogy egy kió kenyér már létezer koronába kerül. A züllés utolsó állomásait járja már régóta a szocialista kormányzás alatt nyögő nagyvaros. A főni határozat arra vall, hogy már az utolsó rugja. Mikor abban keres már valaki javulást, hogy eltölt, az imádkozást, az már csak örültsepre vagy gonoszságra mutat. Nyilván bönha az «elvtársvárosurak» jület a Miatyánk utolsó mondata: «de szabadíts meg minket a gonosztól...» Rossz esik

nekik otthon vagy az iskolában hallani ezt a fohászt a gyermekek ajkáról. Biztosan találva érzik magukat, hát eltoltják a Miatyánkot. Nagyon tévednek azonban, ha azt hiszik, hogy az imádság elfojtásával az Istent is elnémítják. Isten van s látja az ő tetteiket is. Már az utolsó, mikor az imádságot tiltják el; tudjuk a mi sorsunkból, mikor a kommunizmus alatt be akarták csukni a templomokat. Akkor robbant ki az ellenforradalom, mely végül is elsöpörte őket. De jó lesz mégis megjegyezni a bécsi határozatot, hogy szemükbe lehessen vágni a mi vöröseinknek, ha véletlenül faluhelyen azt találják mondani, hogy ők nem ellenségei a vallásnak. Mert mást mondanak ám és mást cselekszenek a szociálista vezérek. Reisinger szocialista képviselő esete is ezt mutatja. A munkásnép «szerető atyja» véresre vert kerületében, Miskolcon, egy munkásasszonyt. Úgy látszik, ez volt a beszámolója. Szép munkásvédelem, mondhatom... Bezzeg, ha egyetemről kizárt nem keresztény, vagy Zalaegerszegre toloncolt uzsorás galiciánerről lenne szó, majd lenne lárma a vörös szegfű szaga körül...

Csizmadia András,

kisgazda, az orosházai választókerület nemzetgyűlési képviselője, a Ház legmagasabb tagja.

letárgyalják. A földadó emetése után a kormány arra számít, hogy ezen a címen körülbelül

négy milliárddal növelheti az állam bevételét.

A kormány a földadó rendezésével együtt **a háborúban szerzett nagy vagyonok megadóztatásáról**

is készített javaslatot és ennek a letárgyalására szintén sor kerül. A pénzügyminiszter ugyancsak legközelebb terjeszti be a nemzetgyűlésen a **házaóról és fényüzési lakásadóról, az általános kereseti adóról és a társulati adóról szóló javaslatokat.**

A nemzetgyűlésen még mindig a **felhatalmazási törvényjavaslatot** tárgyalják. A kisebbségi pártok **rátul visszahívták az ország drága idejével és az elsőrangúan fontos gazdasági kérdések helyett inkább a választáson vélt sérelmek előadásával és kiszínezésével foglalkoznak.** Kisgazdapárti képviselők felelősségük tudatában elhatározták, hogy **siettetik a meddő vita befejezését és ezért azt indítványozták, hogy a Ház párhuzamos, vagyis nyolcórás üléseket tartson.** A felhatalmazási javaslat megszavazása után a Ház nyomban rátér a **földadó-javaslat** tárgyalására.

Az elmúlt héten **Bottlik István** báró értékes beszédében hangsúlyozta, hogy a földreform végrehajtásának a megkönnyítésére

a földbirtokpolitikai alapot

az érdekelt birtokosoknak kell összeadni. Ez a hozzájárulás 500 holdon felül volna fizetendő fokozatosan egy kilogramm búzától egészen hat kilogrammig és ebből az alpból pótolnák a nincsteleneknek adott föld árát. **Zsitvay Tibor**

a tanyai lakosság

helyzetének megjavítását sürgette.

A Ház figyelmébe ajánlotta a **tanyai közigazgatás felfelújítását és a tanyai közlekedés javítását.** Hasson a kormány oda, hogy ezentúl a magyar **úr legyen a saját tanyáján, a maga hazájában és ne azok a bevetődöttek legyenek az**

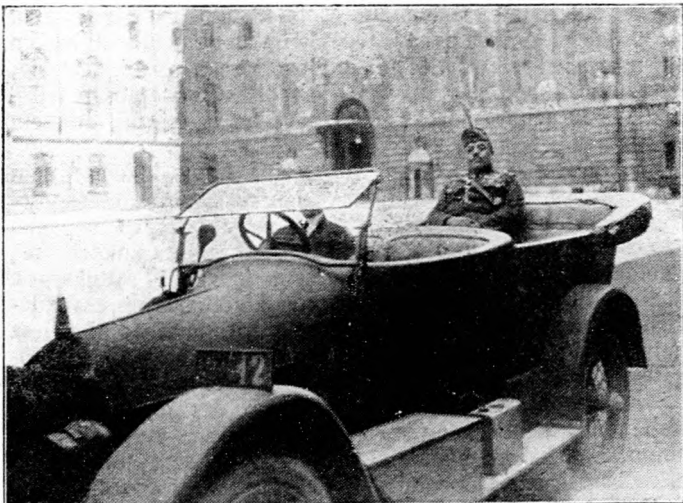
MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Kállay Tibor pénzügyminiszter szakértekezletre hívta össze az ország közgazdasági és pénzügyi vezető embereit és rámutatott arra, hogy **az állam pénzügyi helyzete határozottan a javulás felé halad, ha rövidesen megszünek az új adótörvények.** A magyar korona esése kizárólag a német márka leromlásának következményeként állott elő, de ez a kapcsolat teljesen jogosulatlan, mert **semmi ok sincs arra, hogy a magyar koronát kevesebbre értékeljük, mint három hónappal ezelőtt.** A pénzügyminiszter még bejelentette, hogy az engedély nélkül működő **kávéházi spekulánsok között razzikiákat fog tartani.** A magánbankcégek és váltóüzletek működését ellenőrzés alá helyezi, mert ezek a legutóbbi időben annyira elszaporodtak, hogy **ma Budapesten 1600 a számuk.** Az értekezlet azzal a határozott reménnyel zárult, hogy a magyar koronának mostani pánikszerű esése rövidesen megszűnik és emelkedő irányzatnak ad helyet. Magyarország különben mint agrárállam a legközelebbi heteken abban a helyzetben lesz, hogy **jelentős tételeket szállíthat külföldre és ennél fogva a mai magas búzaárak mellett igen nagy mennyiségű szükséglet fog mutatkozni magyar koronákban.**

A minisztertanács legutóbb elfogadta **Kállay Tibor** pénzügyminiszter javaslatát

a földadó

kivetésének és az ezzel kapcsolatos kérdéseknek újból való rendezéséről. Ezt a javaslatot a pénzügyminiszter legközelebb a nemzetgyűlés elé terjeszti és **még a nyári szünet előtt**

Wiblinger tábornok,

Budapest katonai városparancsnoka.

urak, akiknek Magyarország csak állomás a meggazdagodás útján. *Karolják fel*

a kisiparosság ügyét

és törekedjenek oda, hogy a kisiparosságnak legyen elsőbbsége a közszállítások terén. Valkó Lajos kereskedelmi miniszter a kereskedelem szabadságáról azt mondotta, hogy mi hajlandók vagyunk a kereskedelem szabaddá tételére, de a többi állam nélkül nem tehetünk semmit.

Egy interpellációval kapcsolatban Bánffy Miklós gróf külügyminiszter azt válaszolta, hogy a jugoszláv kormánynak nem áll jogában ott lakó magyarokat kiutasítani, mert nem sértheti meg a nemzetközi egyezményt és nem tehet ki máról holnapra az országból olyanokat, akiknek ottmaradásukat a nemzetközi jog biztosítja. Lukács György

a mezőgazdasági többtermelés

érdekében igen szakszerű beszédet mondott. *Valutánk javulása a mezőgazdasági többtermeléstől függ.* Ha a termés-átlagot sikerül holdanként egy-két, sőt három métermázzsal emelni, ez már évenként ötven milliárd értéket jelenthet. Ha fokozzuk a kivitelt, ennek valutajavító hatása nem maradhat el. A földreform végrehajtása során gondoskodni kell arról, hogy azokat a kisbirtokosokat, akik földhöz jutnak, a betértes és okszerű gazdálkodás minden tudnivalójával ellássuk. A mezőgazdasági hitel kérdését a búza záloglevéllel oldhatjuk meg. Kiss Menyhért a forradalom vezetőit leplezte le, akik mind az országrontó szabadkőműves szervezetek tagjai voltak. Erdélyi Aladár

a falusi munkásnép

érdekében szállt síkra. Nekünk szakítani kell azzal a rendszerrel, amely 1867 óta a falu népével szemben a várost, elsősorban tehát Budapestet részesítette előnyben. A kisgazdapárt elsősorban a falu becsületes népét szolgálja. A szociáldemokraták mögött csak kétszáz ezer szervezett munkás áll, de az igazi magyar munkásnépet, amelynek a száma milliókra megy, a kisgazdapárt képviseli. Ha az adóreformoknál aranyparitásról beszélnek, szedjenek minden adót vagy gabonában, vagy aranyparitásban.

MEZŐGAZDASÁG

A csicsóka.

Irta: Gyárfás József.

(*Képpel*) Minden határban akadnak olyan csip-csup földek, amelyekkel nem tudnak mit csinálni, akár mert rossz ott a talaj, akár mert rossz helyen fekszenek vagy szabálytalan az alakjuk. A községek körül azonkívül hepe-hupás anyaggyödrök, kibányászott kavics- vagy homokhelyek stb. szoktak éktelenkedni. Már csak azért is, hogy ne bántsák a szemet, az ilyen gyomtanyákat be kellene fásítani vagy másképp gazdaságilag értékesíteni, így például rajtuk csicsókást létesíteni.

A csicsóka igénytelen, nem eléggé ismert, de nagyon hasznos és ezért több figyelmet érdemlő növény. Közeli rokona a napraforgónak. Hasonló is hozzá a levele és virága, csak mind a kettő jóval kisebb, mind a napraforgóé. Magot nálunk nem érlel, gumóról szaporodik, mint a burgonya. A csicsóka gumója azonban kisebb, körtealakú és kipuposodó, enni nem jó. A csicsóka továbbá évelő; tisztára nem lehet kiszedni, ahová tehát egyszer ültettük, ott évek hosszú során át minden évben újból kihajt. Sűrű takarmánynak természetével és ismételt szántással azonban egy év alatt kiirtható. Évelő volta miatt kiválóan alkalmas, más-kép ki nem használható darab földek gazdasági értékesítésére, annál inkább, mert talajban nem válogatós. Megterem kavicsos talajon, könnyű homokon és erősen kötött agyagon is egyaránt, csak legyen az eléggé mély. Csupán az állandóan nedves földet vagy a vizet át nem eresztő altalajt nem állja. Sovány földön persze a csicsóka sem teremhet sokat, hacsak friss trágyába nem vetjük. Másrészt a nagyon buja fekete talaj, mint amilyen például a kendernek való rétiföld, csicsókának annyiban nem való, hogy az ott inkább csak szárbá hajt, de gumót nem igen nevel.

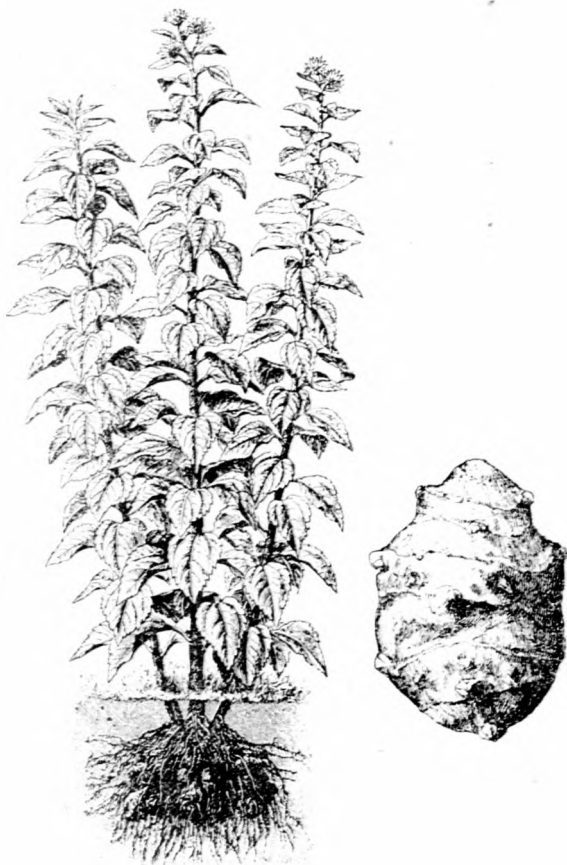
Kiváló előnye a csicsókának az is, hogy bírja a fagyot és tűri a legnagyobb szárazságot. Ha aszályos idő után eső éri, gumója nem fiadzik meg, mint a burgonya. Betegség vagy rovar nem bántja, csak az egér falatozik gumójából. Elég jól megbirkózik a gyommal is, mert túlnövi és elnyomja; a tarack azonban kárára válhat.

Ültethető októbertől ápriliséig, amikor arra ráérünk és a föld nem fagyos. Minél szárazabb a fekvés és minél homokosabb a talaj, annál jobb az őszi ültetés. Nedvességre hajló kötött talajon azonban inkább tavasszal ültessük, különben a vetőgumó könnyen elrothad. Olyan módon és olyan távolra ültessük, ahogyan a burgonyát szokás. Ügyeljünk azonban arra, hogy kötött talajon 5, homokon pedig 10 cm-nél mélyebbre ne kerüljön. Ha eke után ültetjük, tehát ne dobáljuk le a barázda fenekére a gumót, hanem nyomkodjuk be a barázda oldalába. Mint a burgonyánál, úgy a csicsókánál is hiba az apró gumót használni ültetésre, mert a nagyobb gumó erősebb, többet termő növényeket ad. Kataszteri holdankint 5—8 mm. vetőgumó kell.

Meleg időben a csicsóka az ültetés után körülbelül három hét múlva kel ki. Az első hónapokban lassan nő augusztusig, de azután, különösen az őszi hónapokban, rohamosan fejlődik. Őszig a szára három méter magasra is megnő, mégsem dönti ki a szél, mint a kukoricát szokta.

Ápolása az első évben abban áll, hogy kikélése után jól megfogassuk és a földnek kigazlása vagy kicserepedése szerint két-háromszor megkapáljuk. Egyes helyeken szokásban van az utolsó kapálás helyett, mint a kukoricánál, töltőgetést adni. Ez azonban nem feltétlenül szükséges. A töltőgetés még leginkább nagyon kötött talajon, csapadékos viszonyok között vagy nedvességre hajló földön lesz helyénvaló; száraz viszonyok között azonban jobb a töltőgetést elhagyni, mert a talajt nagyon szárítja.

A későbbi években a csicsókát rendes fogatos művelésben már nem lehet részesíteni, mert össze-vissza benötte sorait. Sok helyen ilyenkor már semmit sem törődnek a csicsókással, legfeljebb tavasszal jó erősen megfogassák. Sok ápolást a csicsóka ugyan nem kíván, de azért hiba a csicsókást egészen elhanyagolni. Erre különben még visszatérünk.

Csicsóka.

(Blomeyer nyomán.)

A csicsóka októberben virágozik. Sűrűn álló és magas leveles szára nemcsak jó búvóhelyet ad a vadnak, de kitűnő legelőt is nyújt a birkának. A juh nagyon szereti, nemcsak lombját rágja le, de jóízűen elfogyasztja szárának javarésztét is. A csicsóka lombja és szára ugyanis ízletes, könnyen emészthető és oly tápláló, mint a here. Etethetjük más állattal is, különösen úgy, hogy szecskázottan más zöldtakarmánnyal keverten adjuk vagy erjesztett takarmányt készítünk belőle. Ha hosszú és meleg az ősz, érdemes leveles szárának megszártásával vesződni úgy, hogy azt októberben a dér előtt kivágjuk, 25—30 cm. vastag kérékbe kötjük és azokat kúpokba összerakjuk. Hűvös-nyirkos időben azonban a kérébe kötött szár hamar megpenészedik, ha a kúpokat többször át is rakjuk. Október előtt pedig a csicsóka szárát nem jó levágnani, mert szenved tőle a gumóképzés. Kataszteri holdankint 25—60 mm. a szártermés. Oly tekintélyes mennyiség ez, hogy kár a földön elrothadni hagyni vagy feltűzelné, illetve kifutóba hordani.

Száránál még értékeesebb takarmányt nyújt gümója. Könnyebb szedni, mint a burgonyát, mert a csicsókagumók jobban együttülnek. Kiszedve azonban még a legszárazabb pincében is 1—2 hétnél tovább nem igen áll el. Egyszerre tehát csak annyit szedessünk fel, amennyit egy pár nap alatt feleltethetünk. Veremben, polyvával és szecskával keverten besavanyítva eláll azonban sokáig. A földből kiszedhetjük nagyobb mennyiségben akkor is, ha rögtön szeszt főzünk belőle.

Egyébként a csicsóka nem fagy el a földben és ha az nem vízenyős, el sem rothad. Ezért nem fagyos időben egész télen át szedhetjük tavaszig, míg csirázni nem kezd. Ekkor ugyanis benne, mint a burgonyában, mérges anyag képződik, amely azonban elmulik akkor, mikor már kihajtott. Október előtt csak szükségből szedessük a gumót, mert minél tovább marad a talajban, annál többet nő és gyarapszik táplálóanyagokban.

Van azután gazdaság, ahol ki sem szedik a csicsókát, hanem sertéssel turtatják ki. Különösen a lemalacozott kocákat szeretik a csicsókásra hajtani, mert sok lesz tőle a tejük; azonkívül természetesen szemes eleséget és darát is kell nekik adni.

Rövid szoktatás után csikó, igásló és szarvasmarha is szívesen megeszi; csak túlságos sokat nem szabad belőle adni, mást is kell mellette etetni, különben hasmenést vagy kólikát idézhet elő, de édeskés íze miatt az állat meg is unja. Olyan módon és oly mennyiségben kell adagolni, amint a burgonyát szokás. Sertésnek főve is adhatjuk, de akkor ajánlatos jól megsózni.

A csicsóka bővebben termő a burgonyánál. Nagyon mostoha viszonyok között is 30—40 mm. gumót ad le kataszteri holdankint; kedvező körülmények között pedig, ahol a burgonya 80—120 mm. gumót hoz, a csicsóka után 200—250 mm-át is kaphatunk kataszteri holdankint.

A csicsókát azonban némi ápolásban is kell részesíteni akkor, ha azt akarjuk, hogy sok éven át bőven teremjen. A nagy termésekhez elsősorban bő trágyázás kell. Istállótrágya helyett a csicsókának adhatunk 2—3 évenként komposztot, árnyékszéktrágyát, különösen pedig trágyalevelet.

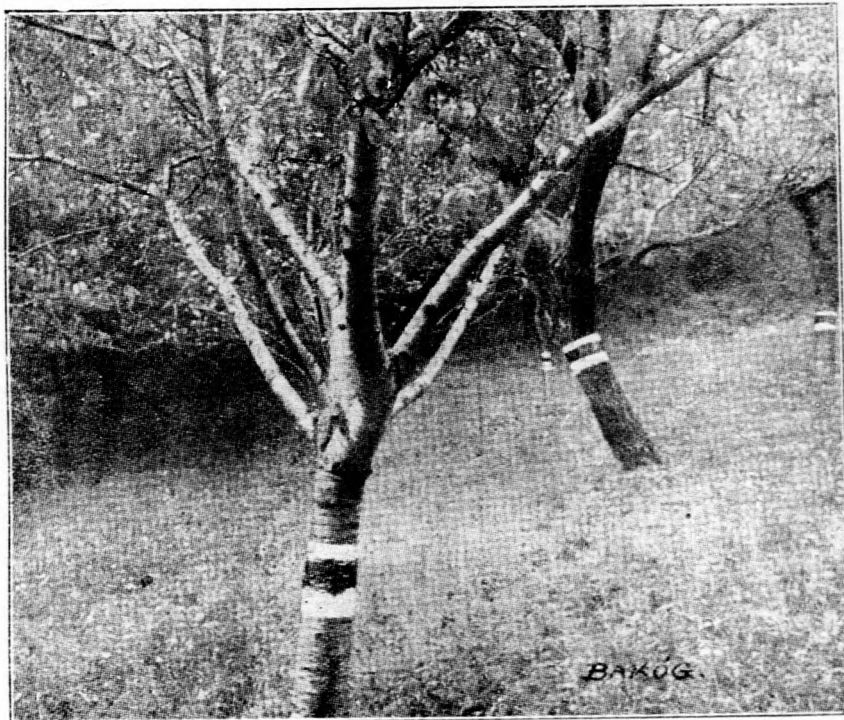
Az a csicsókás, amelyet ősszel a birka, télen át pedig a sertés járt, az össze-vissza tört és letaposott szárával és a túrásokkal nem valami épületes látványt nyújt tavasszal. Ezért egyes helyeken a csicsókást tavasszal felszántják, oly időben, amikor omló szántást ad és simára elfogasolják. Ez a tavaszi szántás egyrészt arra jó, hogy a netán adott trágyát jól bekeverje a földbe, másrészt pedig a gumókat a talajban eloszlatja.

Egy pár év alatt a legtöbb csicsókás annyira elszokott sűrűsödni, hogy emiatt az egyes csicsókánövények nem bírnak tisztességesen fejlődni, elegendő sok nagy gumót fejleszteni. Ilyen esetben a csicsókát alaposan meg kell ritkí-

tani. Tavasszal, amikor kihajtott, kézzel vagy lókapával 60—70 cm-es széles pásztákban kikapáljuk úgy, hogy azok között csak keskeny sorokban maradjanak meg a csicsóka-növények. Egy másodszori kapálás vagy esetleges töltögetés megsemmisíti azután a sorok között netán újból kelő növényeket.

Az így megmaradó sorokban, de egyébként is a csicsókásban nagyobb foltokon, előfordulhat, hogy helyenkint nincsen csicsóka. Ekkor utána kell ültetni; ehhez azonban nem gumót, hanem már kihajtott egész növényeket vegyünk. Hacsak nem aszályos az időjárás, még 25—30 cm. magas növények átültetése is könnyen megy és egy-két napi fonyadság után megeredve, utólerik a többi növényt.

Ha a csicsókát időről-időre megtrágyazzuk és a fent elmondottak nyomán szükség szerint ápolgatjuk is, akkor évek hosszú során át bőven fog teremni. Azonban semmi sem tart örökké, a csicsókás sem. Ha tehát évek múlva azt

Hernyőnyves övek gyümölcsfákon.

tapasztaljuk, hogy a csicsóka már nem terem úgy, mint előbb, noha trágyazzuk és míveljük, akkor itt az ideje, hogy ugyanazon a földön a csicsókást újra beállítsuk. Ekkor a csicsókát ősszel lehető alaposan kiszedjük, az ősz végével földjét jó mélyen felszántjuk, azután sertéssel alaposan megjárátjuk, hogy az lehetőleg minden benthagyott gumót kiszedjen: majd fagyos időben vagy kora tavasszal a földnek megszikkadása után bőven istállótrágyát hordunk rá és annak leszántása után újra úgy ültetjük és kikelése után úgy fogasoljuk, kapálgatjuk stb. a csicsókát, amint azt fent már elmondottam. Van gazdaság, ahol ilyen, időről-időre megismételt új ültetéssel és természetesen kellő trágyázással a csicsóka már harminc-negyven éve díszlik ugyanazon a darab földön.

A maga helyén természetesen, a csicsóka tehát nagyon értékes növény. Kiválóan alkalmas oly földek gazdasági kihasználására, amelyeket másra nem igen lehet fordítani. Kár tehát a község körül vagy a határban egyes darab földeket kihasználatlanul hagyni és parlagon hevertetni, hogy a paraj, bogáncs és tövis verje fel őket sok más gaz társaságában, mintha ott valami elátkozott hely volna! Vettek a ma annyira drága és oly sokaktól áhított földből még a legkisebb darabot is gyomtanyának éktelenkedni hagyni, mikor azt befásítással vagy csicsókásnak létesítésével kitűnően gyümölcsöztethetjük!

Hibaigazítás. A termések fokozásának egyszerű módja: a *tarlótorés* című, lapunk 28. számában közölt cikkbe sajnálatos sajtóhibák csúsztak be. Az ott említett nyitra vármegyei uradalomban kat. holdankint nem $\frac{3}{4}$, hanem $5\frac{3}{4}$ métermázsza maggal termelt többet az a zabtáblarész, amely az őszi szántáson kívül előzetesen tarlótorésben részesült. Ekkora termésfokozódás még műtrágya vagy nemes vetőmag után sem mutatkozik mindig és elérheti a gazda készpénzkiadás nélkül, csak szorgalmával, ha az aratás után a tarlót rögtön feltöri és helyesen kezeli, mint azt a fenti cikkünk részletesen előadta. Ugyancsak e cikkben a 4. oldal első hasábjának felülről számított 17—19 sora így olvasandó: *Másrészt a nemesített vetőmag is teremhet annyit, amilyen bőtermőképességet a nemesítők bevittek.*

Enygyűrűk hernyó ellen. (Képpel.) Gondos gyümölcskertészek fáján nemsokára augusztus havában már láthatók lesznek a hernyóenyves gyűrűk. A fa derekára körülbelül embermell magasságban tenyérnyi széles kéregpapirost kötnek és erre 4—5 ujnyi szélességben hernyóenyvet kennek, mely a magkereskedésekben kapható. Ha a hernyóenyv megszáradt volna s ragadós voltát veszítene, akkor durva kefével megveregetik, miáltal régi ragadóságot újra visszanyeri. A hernyóenyves gyűrűkkel a téli araszolók nőstényeit iparkodnak elfogni. Ezek ugyanis a nyár végén, illetőleg az őszi hónapokban a fatörzson másznak felfelé, hogy a fa ágaira rakják petéiket. A petékből a következő tavasszal kikelnének az araszoló hernyók, melyek megrágnák és tönkretennék a gyümölcsfa levél- és virágrügyeit. E téli araszolók mindenféle gyümölcsfát megtámadnak. Két-három év alatt nemcsak a termést tehetik tönkre, hanem előlhetik a fát is. A gazdának tehát igen fontos érdeke ellenük védekezni. A védekezés leghelyesebb módja: a petékkel tele nőstények elfogása akkor, mikor ezek a fatörzson felfelé másznak. Erre szolgálnak a hernyóenyves gyűrűk.

A vaj bírálata. A vajnak öt tulajdonságát szokták bírálat tárgyává tenni s legdrágábbban veszik az olyan vajat, mely minden követelményeknek megfelel. Vizsgálják ízét, szagát, színét, szilárdságát és kidolgozott voltát. Nem kedvelt az élesen savanyú, avas, olajra emlékeztető kesernyős, a tarlórépára emlékeztető csipős kesernyős, a fémcs, tintaszerűen összehúzó fanyar, vagy istállóra emlékeztető íz. Legyen a vaj többé-kevésbé sárga és nem hófehér, legyen egyenletes színű s nem foltos, sávos, márványozott. A jó vaj képlékeny, kenhető, simulékony, se kemény, se olajszerűen folyó. A lágság és kenősség nem kisebb hiba, mint a morzsálékonyság. A vajnak végül jól ki kell dolgozva lenni, azaz kevés iróalkatrészt szabad tartalmaznia. Ez úgy kémlélhető, ha késsel nyomást gyakorolunk egy darabka vajra; ekkor a jól kidolgozott vajból csak kevés és teljesen tiszta (nem fehér, zavaros, tejszerű) cseppnek szabad kigyöngyözni. Nem szabad a vajnak fel nem oldott sózsemcséket se tartalmaznia. Tisztátlan tejből készült vajban esetleg tehénzsőr, takarmányhulladék stb. is található, ami előre jelzi, hogy a vaj csakhamar meg fog romlani, mert piszkosan kezelt tejből készült.

Havivakság. A fiatal (1—4 éves) lovakon szokott fellépni e súlyos betegség. Eleinte csak a szembő megduzzadása és a bő könnyezése, valamint a szem fájdalommal tünik fel a beteg lovon, később azonban a figyelmes vizsgáló azt is észreveheti, hogy a szemgolyó legkülső, szintelen hártájára (szaruhártájára) füstszerűen elhomályosul, a szembogár nagyon szűk és a szembogár előtt szürkészöld, szürkésárga, gennyszerű folyadék halmozódik fel. Ezen kóros állapot 2—3 héig tart, azután a szem gyógyulnak látszik. De 1—2 hónap múlva megismétlődnek, sőt súlyosabb formában jelentkeznek a szemgyulladás tünetei. A ismétlődő heveny gyulladások azonban már nem nyomtalanul szűnnek meg: barnás-fekete foltok lesznek láthatók a szemlencsén, a szivárványhártya szakadozott lesz, a szemence elhomályosul, a szem sorvadtan hátrahúzódik a szemüregben és látóképességét elveszti a ló. A havivakság szavatossági főhiba 30 napi jogi védelmi határidővel, mi azt jelenti, hogy ha a betegséget a vevő 30 napon belül észreveszi, az eladó köteles a beteg lovat minden további nélkül visszavenni. A havivakságot a természetbuvárok ragályos betegséggnek tartják és azt hiszik, hogy a ragályanyag bizonyos vidéken a mocsaras legelők talajában és növényzetén tenyészik olyformán, mint a lép-fene bacillusai. Míg azelőtt a havivakságot öröklékenynek hitték, addig ma már mindtöbben vallják azt, hogy e betegséget nem szüleitől öröklik a csikók, hanem bizonyos fertőzött legelőkön szedik fel a kór okozóját. Hogy tehát bizonyos ménesben a havivakság a csikók minden következő nemzedékén kiüt, az megmagyarázható abból, hogy minden következő csikónemzedék ugyanazon legelőn, illetőleg talajon nőtt fel. A fogarasi ménesben is

nagyon el volt terjedve a havivakság, de ez azonnal megszűnt, mihelyt a ménest Bábolnára áthelyezték. A betegség elnevezése annyiban nem találó, mivel a heves gyulladási tünetek nem havonkint ismétlődnek, hanem 6—8 hét, sőt esetleg pár hónap múlva követi az egyik rohamot a másik.

Hűsmérgezés. E betegség romlott hús- és kolbászfélék elfogyasztása után jelentkezik. Tünetei: hasi fájdalmak, hányás, hasmenés, esetleg nehéz nyelés, rekedtség (ideghűdés miatt), sárgaság, bőrküttés, magas láz. A hánytatók és hashajtók első segély gyanánt jó szolgálatot tesznek.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Kérem velem tudatni, mi az ára a *Levendulának*, *zsályalevélnék* és *hársvirágnak*? (T. J.) — **Felelet.** A *Levendula* ára 750, a *zsályalevélnék* 67, a *hársfavirágnak* 250—300 K az ára kilogrammonként.

Kérdés. A *körisbogár* hol értékesíthető és mit adnak érte *kilogrammonként*? (M. M.) — **Felelet.** A *körisbogár* legjobban értékesíthető az Ipari- és Gyógynövényforgalmi Iroda útján (Budapest, IX., Lónyay-u. 7.) és piaci ára jelenleg 2500—3200 K.

Kérdés. *Szuperfoszfát* hol szerezhető be? Mi az ára? (K. J.) — **Felelet.** 16—18 % os szuperfoszfát, amennyiben még e hónapban kifizetik, beszerezhető kg.-kint 83 K-ért a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V., Alkotmány-u. 29.). Hozzászámítandó a zsákért 200 K. A jövő hónapban már 85 K lesz a kg.-kinti ára.

Kérdés. *Westsik Vilmosnak: Miért fontos a tarlószántás, miként készítsük elő talajunkat az őszi vetések alá és Miben rejlik az őszi mélyszántás kiváló hatása című tanulmányai hol szerezhetők be?* (Vásárosbécsi előfizető.) — **Felelet.** A nevezett tanulmányok beszerezhetők lapunk kiadóhivatala útján.

Kérdés. XXXVIII-ik osztályú államsorsjegyeim nyertek-e? (V. F., Nagyléta.) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. 17 drb XXXVIII. osztályú államsorsjegyet nyert-e? (N. J. Erdősokonya.) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. Hol és mennyiért vásárolhatok sorsjegyeket? (Zs. Z.) — **Felelet.** Beifeld Bankház, Budapest, VII., Károly-körút 1. sz. Régi magyar vöröskereszt-sorsjegy ára 55 K, új magyar vöröskereszt 60 K, Jószi 10 K, Erzsébet Szanatórium 38 K, Konvertált Jelzalog 280 K, Pesti Hazai 185 K, Olasz vöröskereszt 900—1000 K.

Kérdés. Az *Amerikai Vöröskereszt Magyarországi Anya- és Csecsemővédő Szövetség*nél részesülhetek-e segélyben újszülött gyermekemre vonatkozólag? (Egy régi olvasó, Szirák.) — **Felelet.** Igen. Irjon kérvényt a Szövetség 29-es számú Anya- és Csecsemővédő Intézetéhez Balassagyarmatra, amelyet láttamoztasson a községi előljárással. A kérvényhez csatolja gyermeke születési bizonylatát és a szegénységi igazolványt.

Kérdés. Milyen színműveket rendelhetek meg a kiadóhivataltól? (Több érdeklődőnek.) — **Felelet.** A következő színművek szerezhetők be kiadóhivatalunk útján: A dolovai nábob leánya, A vörös sapka, Vadgalamb, Gyimesi vadvirág, egyenkint 77 K. — Az ezredes, Éva borsorkány, A kivándorló, Honthy László, egyenkint 66 K. — Rablólovag, Ocskay brigadéros, Árva László király, A kék róka, Senki lánya, egyenkint 55 K. — Tavasz ünnep, Timár Liza, A fekete lovas, Róza néni, Kölcsonkért kastély, Piros bugyellár, egyenkint 44 K. — Kávéház, Keringő, Falu rossza, Peleskei nótárius, egyenkint 33 K. A postaköltés egy könyv után 6-50, minden további könyv után 1 K, az összeg előzetes beküldése mellett.

Kérdés. Egy darab földet bírok haszonbérben. A szerződést évről-évre szoktuk megújítani. Követelhet-e az ez évre kialakított bérnél többet a haszonbérbeadó? (Egy olvasó.) — **Felelet.** Igen.

Kérdés. Apám azelőtt 10 évvel felosztotta birtokát gyermekei között úgy, hogy a fiúk többet kaptak, mint a leányok. Azt a darab földet, melyet saját eltartására magának hagyott meg, végrendeletileg rám hagyta. Megtámadhatják-e a leányok apám végrendeletét? (Kiskőrösi előfizető.) — **Felelet.** Amennyiben a végrendelet alakszerűsége kifogástalan, annak rendelkezései csak az esetben támadhatók meg, ha az a kötelestést sérti.

Kérdés. Hadikölcsonkötvényeim kamatját hol vehetem fel? (N. M., Nagyvarsány.) — **Felelet.** A kamatokat bármelyik legközelebbi nagybank, vagy fiókja kifizeti, a kötvény és a szelvények bemutatása mellett.

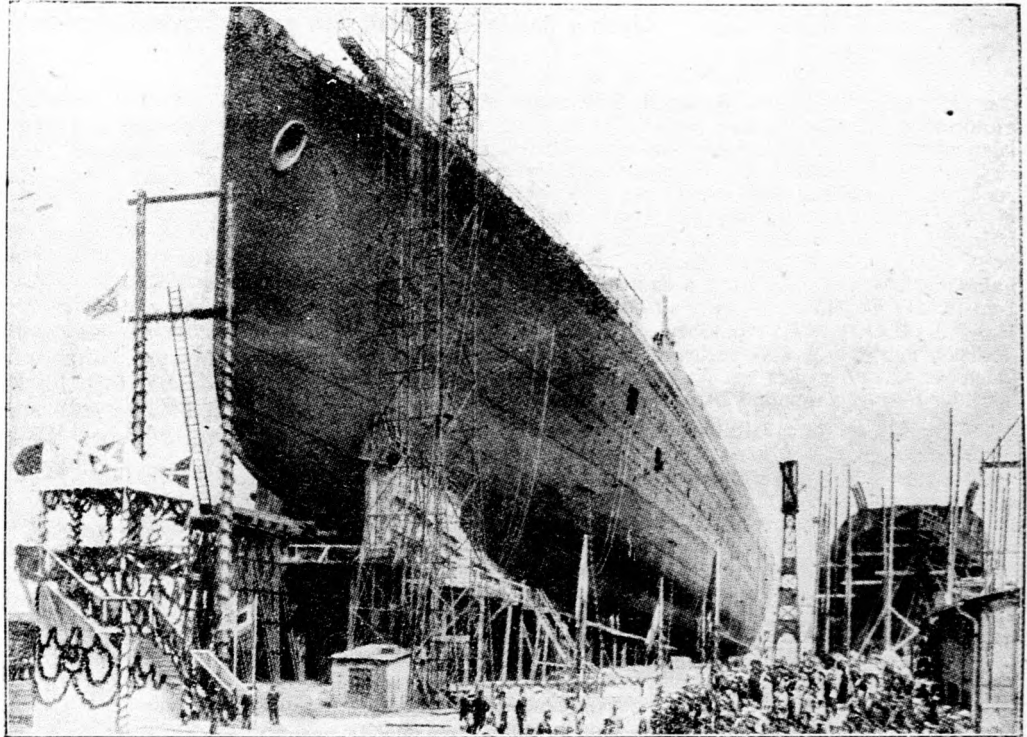
VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Megalakult a déldunántúli mezőgazdasági kamara. Július 11-én tartotta a déldunántúli mezőgazdasági kamara alakuló közgyűlését. Az új kamara érdekképviselőibe tartoznak Somogy-, Tolna-, Zala- és Baranya vármegyék. Az alakuló közgyűlésen a földművelésügyi miniszter képviselőjében megjelent *Koós Mihály* államtitkár, valamint a vármegyék hivatalos képviselői. A közgyűlés megnyitása után *Horváth* igazgató néhány pillanatot *Rubinek Gyula* emlékének szentelt, majd azt ajánlotta, hogy a kamara fogadja el a debreceni és miskolci kamarák alapszabályait, amelyeket a közgyűlés jelentéktelen módosítással magáévá is tett. Ezután megválasztották a tisztikart. Elnök lett: *Hoyos Miksa* gróf, *Hencz Ferenc*, ifj. *Sánik József* és *Karlovic József*. *Hoyos Miksa* gróf rövid székfoglaló beszédet mondott. Az indítványok során elfogadták *Eöry-Szabó Dezső* nemzetgyűlési képviselőnek azt az előterjesztését, hogy az aratáskor munkanélkül maradt mezőgazdasági munkásoknak a cséplésnél való foglalkoztatása érdekében körlevelet intézzen az uradalmak vezetőségeihez.

Módosították a mezőgazdasági haszonbérletekről szóló rendeletet. A kormány rendeletet adott ki a mezőgazdasági haszonbérletekkel kapcsolatos újabb rendelkezésekről szóló rendelet kiegészítéséről és módosításáról. A rendelet szerint a bíróság bármelyik fél kívánságára köteles a fizetendő haszonbért bizonyos mennyiségű terménynek a haszonbér esedékességének napja szerint igazodó mindenkori pénzbeli egyenértékben megállapítani. Azoknál a haszonbérleteknél, amelyeknél a gazdasági év 1923. évi április hó 1. napja előtti végződik, a folyó gazdasági évre járó haszonbér megfelelő újabb megállapítása iránt szintén terjeszthető elő kérelem. A szerb-horvát-szlovén megszállás alól felszabadult területeken levő haszonbérletekre nézve az 1921/22. gazdasági évre előterjeszhető kérelemben a haszonbérnek a folyó gazdasági évet megelőző legfeljebb egy gazdasági évre visszamenőleg való megállapítása is kérelmezhető. A kishaszonbérletekre nézve a bíróság a haszonbért visszamenőleg csak különös méltánylást érdemlő okokból állapíthatja meg. Ha az 1921. évi december hó 31. napja után kötött haszonbérleti szerződésekben megállapított haszonbérnek újabb megállapítását kérni nem lehet. Hatálytalan a felek olyan megállapodása, amellyel a haszonbér újabb megállapításának kérelmezhetőségét kizárták. Abban az esetben, ha a haszonbér újabb megállapítása a szerződés megkötésekor érvényben volt haszonbérrel, az akkori árak szerint felérő terménymennyiségnek 40%-nál nagyobb terménymennyiség alapján történt, vagy a határozott pénzüsszegben megállapított haszonbér az említett 40%-os terménymennyiség egyenértékét meghaladja, a haszonbérrel a jogos bírói határozat közlésétől számított harminc napon belül az első fokon eljáró bíróságnál bejelentheti, hogy a haszonbér emelése miatt a bírósági határozat jogerőre emelkedésekor folyó gazdasági évet követő gazdasági év végére a haszonbérlettelől áll. Ha az újonnan megállapított haszonbér a 40%-os terménymennyiség egyenértékénél alacsonyabb, akkor a jogerős bírói határozat közlésétől számított harminc napon belül a haszonbérbeadó van jogosítva a haszonbérlettelől való elállását a bíróságnál bejelenteni. Ezek a rendelkezések

irányadók mindazokban a haszonbérmegállapítási ügyekben, amelyek a jelen rendelet életbelépése után nyernek jogerős befejezést. Ha a haszonbérbeadó mezőgazdasági ingatlan egy része a békeszerződésben megállapított új országhatár következtében idegen állam területéhez csatoltatott, e mezőgazdasági ingatlanok a magyar állam területén maradt részére vonatkozólag a haszonbérletet mind a haszonbérbeadó, mind a haszonbérlet 1922. évi július végéig a községi előjárás vagy a kir. járásbíró útján a másik szerződő félhez intézett nyilatkozattal az 1921—22. gazdasági év végére felmondhatja, ha az ingatlan okszerűen nem művelhető. A külön eljárás költségeire nézve az eddig érvényben volt 5% külön eljárási költség helyett a mezőgazdasági haszonbérletekre vonatkozó eljárásokban ezután 3%-ot kell számítani.

Tíz korona Budapesten a villamosjegy. Az elmúlt vasárnap óta a következőképpen drágultak a villamosjegyek: 10 korona a vonaljegy, az éjszakai menetjegy 20 korona, az éjjeli egyszeri átszállójegy 35 korona, a tanuló heti kártya 50 korona, a külterületi heti kártya 60 korona, közalkalmazottak heti kártyája 90 korona.

«Columbus», az új német hajóóriás.

Múlt hónapban bocsátották vízre Danzig városában a Norddeutscher Lloyd német hajóstársaság legújabb személyszállító gőzösét. A hajó hossza 236,6 méter, szélessége 25,5 méter; 1916 utas foglalhat helyet raja. «Columbus» a német kereskedelmi tengerészet legnagyobb hajója és büszkén hirdeti a legyőzöttnek kürtölt német nép csodálatos erejét.

Kormányrendelet a rézgálicszükséglet biztosításáról. A kormány rendeletet adott ki a rézgálickészletek bejelentése, a rézgálic legmagasabb árának megállapítása és a rézgálickészleteknek gazdasági célra leendő esetleges igénybevétele tárgyában. A rendelet szerint be kell jelenteni azokat a részleteket, amelyek cégek birtokában vannak; amelyeket már eladtak, de még nem szállítottak el a vevőnek; melyek útban vannak; amelyeket augusztus hó végéig ez után fognak előállítani. A bejelentést a földművelésügyi minisztériumhoz kell beküldeni legkésőbb július hó 15-ig, ezután előállítandó mennyiségeket haladéktalanul s azok leszállítását, havonként kétszer, és pedig minden hónap 1-én és 16-án kell bejelenteni. A közigazgatási hatóságoknak jogában áll, a bejelentésre kötelezettnek készleteit, raktárait és üzleti könyveit megvizsgálni. A rézgálickészletek a forgalomból el nem vonhatók. A folyó évi július hó 9. napja után eladott rézgálicért követelhető legmagasabb ár kilogrammonként 170 koronában állapítatik meg. A földművelésügyi miniszter felhatalmaztatik, hogy a rézgálic előállításával vagy forgalombahozatalával foglalkozók gálickészleteit, amennyiben annak szükségét látná, gazdasági célra igénybe vehesse és a gazdaközönség rendelkezésére bocsáthassa. Ez az igénybevétel nem terjedhet ki azon rézgálicra, mely bejelentési kötelezettség alá nem esik.

Képek a Balatonalmádban levő gyermekszanatórium életéből.

Megalakult a Juniusi Bajtársak Szövetsége. Az elmúlt héten, csütörtökön délután tartotta a Juniusi Bajtársak Szövetsége alakuló közgyűlését. A közgyűlésen nagy számban jelentek meg mindazok, akik az 1919-iki juniusi ellenforradalomban tevékeny részt vettek. Az alakuló gyűlést *Altenburger* Gyula, a Nemzeti Gazdasági Bank elnökgazdája, nyitotta meg s megemlékezett azokról a hőselkü férfiakról, akiknek a véres kommuné idején bátorságuk volt arra, hogy ellenforradalmi szervezetbe tömörülve sietessék a kommuné bukását. Majd javasolta, hogy a Szövetség minden év augusztus 1-én tartson összejövetelt, amely alkalommal az alapítandó Perényi József báró serleggel köszöntőben emlékezzenek meg azokról a hőselkü mártirokról, akik vérükkel pecsételték meg hazaszeretüket. Az alakuló gyűlés ezután egyhangúlag örökös elnöké választotta *Perényi* Zsigmond bárót.

Regősök járják a falvakat. A Magyarországi Turán Szövetség Regős csoportja, *Farkas* Dezső zeneszerző vezetése alatt már közel két év óta járja az országot, hogy a magyar dalszellemnek megnyissa az utat s felébressze a szunnyadó magyar sziveket. Faluról-falura járnak a regősök és pedig ötszáznál több regős előadást tartottak az iskolákban, a hadsereg és a nép körében. Koboz és tárogató a hangszerük és hazafias dalokat játszanak, énekelnek el, amelyek *Farkas* Dezső szerzeményei. Felhívjuk vidéki társadalmi egyesületeink és falusi iskoláinkat Tinódi Lantos Sebestyén utódaira, akik önzetlenül, készséggel vállalkoznak arra, hogy az ország bármely helységében teljesen ingyen előadják regős műsorukat. Ezideig is sok ilyen megkeresés érkezett a regősökhöz és ahol ilyen regős estét óhajtanak tartani, azt legkésőbb augusztus végéig jelentsék be *Farkas* Dezső zeneszerző csoportvezetőnek (VII., Nefejeits-u. 55.). Ugyancsak *Farkas* Dezsőnél jelentkezhetnek olyan kiváló hangú dalénekesek, akik fel szeretnék vétetni magukat a Turán Szövetség regős csoportjába.

Hétszáz éves az aranybulla. 1222-ben adta ki II. Endre magyar király az aranybullát, amellyel Magyarország alkotmányos felépítésének alapkövét tette le. A hétszáz éves forduló csendben, minden ünnepség nélkül ünnepli meg a magyar tudományos világ. Az akadémia és a történelmi társulat a mai nehéz viszonyok között csak egyszerű közgyűlés keretében emlékezik meg a nevezetes évfordulóról. A vidék tudományos társulatai is megünneplik az aranybulla hétszázadik esztendőjét. A Székesfehérvári Múzeum Egyesület jubileumi emlékérmét veret ez alkalommal bronzból. Az aranybulla az angol Magna Charta nevű okmánnyal együtt a világ legrégibb alkotmánya.

Montenegró elvesztette függetlenségét. A nagyköveti tanács a napokban foglalkozott Montenegró határainak kérdésével is. Mint ismeretes, Montenegró területét egy idő óta szerb csapatok tartják megszállva és ha jogilag még nem is, valóságban már bekebelezték a kis országot. A nagyköveti konferencia most úgy határozott, hogy Montenegró önálló mivoltát megszünteti és bekebelezi a szerb-horvát-szlóven királyságba.

Merénylet a gráci gyorsvonat ellen. A semmeringi állomáson a Bécs-gráci gyorsvonat ellen pénteken merényletet követtek el. Ismeretlen tettesek eltorlaszolták a sineket, úgy hogy az első kocsik kisiklottak, de szerencsés véletlen folytán senkisé sembesült meg.

A szerbek erőszakosan kitoloncolják a magyarokat. A szerbek július 8-án éjszaka a *Bárdony-háromszögben nyolcvanöt magyart összefogtak* és lakásaikból elhurcolva, Bélmonostorra vitték őket. Itt vasúti kocsira rakták az illetőket és minden tiltakozásuk ellenére *magyar területre tolták át a kocsit*. A kiutasítottak majdnem kivétel nélkül intelligens emberek, katolikus, református lelkészek, orvosok, mérnökök. A szerbek azt hangoztatták, hogy a kiutasítás felsőbb parancsra történt. Szabadka és Ujvidék környékén *kilencvenöt magyart toloncoltak át a határon, családostul*. A magyar kormány azonnal lépéseket tett ebből kifolyólag és erélyesen tiltakozott az embertelen, jogtalan eljárás ellen. A közbelépésre a szerbek hat vaggont visszaengedtek s ezeknek szomorú lakói ismét otthonukba térhettek.

Diónagyságú jég esett Budapesten. Az elmúlt hét egyik napján hatalmas zápor kerekedett, amit jégeső követett. Diónagyságú jégdarabok kopogtak az utcákon és háztetőken és félelmes zajt okoztak. A jég a fővárosban több helyütt nagy kárt okozott. Így például a Mezőgazdasági Múzeum sok ablakát beverte, a *Néprajzi Múzeum* gyűjteményeit megrongálta. A mentők egyik kocsijának kocsisát, két lovat a jégdarabok meglehetősen súlyosan megsebesítették. A lovak megvadultak, nekimentek egy konflisnak. A mentők kocsija feldőlt és összetört. Az ügétőversenypályán a jégdaraboktól öt ember sérült meg a fején.

Egy kommunista rálőtt a párisi rendőrfőnökre. Az elmúlt pénteken, amidőn a francia hivatalos személyiségek kocsijai egy csapatszemlérlől visszatértek, az egyik utca sarkán egy ember a rendőrfőnököknek *Millerand* elnök autója előtt haladó gépkocsijára *három revolverlövést adott le*, mert azt hitte, hogy benne ül a köztársaság elnöke. A tömeg azonnal a merénylőre vetette magát, akivel a rendőrség közbelépése nélkül bizonyára csúnyán elbántak volna. A rendőrfőnököt egyik golyó sem találta el. A merénylőt a rendőrségre vitték, ahol bevallotta, hogy *Bouves* Gusztávnak hívják. Bouves, más néven *Juvenis*, húsz éves s egy autógyár rajzolója, *ismert anarchista és a kommunista ifjúság volt titkára*. Már kétszer volt büntetve. Állítása szerint azért lőtt, hogy a közfigyelmet a proletáriátus helyzetére terelje.

Razzia a tőzsde körül. Az utóbbi hetekben minden eddiginél nagyobb méretet öltött a tőzsdepalota előtt folyó zűgörczés. A rendőrség figyelmét természetesen nem kerülte el ez és az elmúlt héten valóságos hadjáratot indított a valutaüzérek ellen. Civilruhás rendőrök és detektívek észrevétlenül gyűrűt vontak a tőzsdepalota két sarka felől, úgyhogy a valutaspekulánsok nyüzsgő táborát a gyanútlan járókelőkkel együtt bekerítették. 238 embert állítottak elő a Vadász-utcai kerületi kapitányságra. Az összefogottak között természetesen voltak ártatlan emberek is, ezeket, miután bocsánatot kértek tőlük, nyomban elengedte a rendőrség. Aki nem tudták magukat kellőképpen igazolni, azokat külön csoportba állították. *Akikre rábizonyult a valutaüzérkedés, azok ellen szigorú eljárást indítottak meg*. A börzianereknél tizenöt millió koronát találtak.

Falusi ápolónők. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének múlt heti gyűlése során a keresztény tisztviselőnők elbocsátása ügyével kapcsolatban Schandl Károlyné a falusi ápolónői intézmény felállítását sürgette. Az elbocsátott tisztviselőnők az ápolónői tanfolyam elvégzése után, falukon elvállalhatnák a beteg asszonyok és gyermekek ápolását. A nemzetmentő munka megvalósítása érdekében a szövetség érintkezésbe lép a magyar vöröskereszt egyesülettel, hogy közös erővel szervezzék meg a nagyjelentőségű intézményt. *Szegedy-Maszák* Elemérné a női gazdasági tanfolyam kifejtése mellett szólt. A kiképzett volt tisztviselőnőkre a vándortanfolyamok vezetését lehetne bízni.

A somogyvármegyei jegyzőegyesület közgyűlése. A somogyvármegyei községi és körjegyzők egyesülete az elmúlt héten tartotta Kaposvárott a vármegyeház nagytermében közgyűlést *Brüller* János egyesületi elnök vezetésével. Az elnöki megnyitót követően *Koncz* János dr. ismertette a jegyzői karnak a közigazgatás reformjával szemben elfoglalt álláspontját. *Dóczy* Zsigmond kaposmérői körjegyző indítványozta, írjanak fel a nemzetgyűléshez, hogy a községi munka feierésének kötelező megváltása helyett, megfelelő összegben az utadót emelje fel a törvényhozás, mert az utadó alapja az összes állami egyenes adó, mely sokkal igazságosabb alap, mint az igazfogatok száma, amivel éppen a szegény embert sújtják a legjobban.

A gyümölcskivétel. A földművelésügyi miniszternek rendelete szerint sárga- és görögdiinnye, ringlóta további intézkedésig, a nyári veres- és sárgaszilva augusztus 20-ig, nyári alma csomagolva augusztus 15-ig, nyári alma ömlesztve augusztus 20-ig a pénzügyminiszter rendeletében megállapított illeték lefizetése mellett engedély nélkül vihető ki a vámkülföldre. A földművelésügyi miniszter egyúttal a zöldhagyma kivételére megállapított határidőt augusztus 1-ig meghosszabbította azzal, hogy a zöldszáru foghagyma a zöldhagymára megszabott föltételek mellett augusztus 1-ig szintén engedély nélkül vihető ki a vámkülföldre.

Vak növendékek felvétele. A lovag Wechseltmann-féle vakok intézetében a jövő iskoláévre új növendékeket vesznek fel. A felvételi kérvényt, amelyhez születési, orvosi és himlőoltási bizonyítvány melléklendő, az intézet igazgatóságánál (VII., Mexikói-út 60.) kell benyújtani.

A tavalyi kivándorlási engedélyek érvényesítése. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben érvényesíti a kivándorlók szállítására jogosult hajótársaságokkal 1921-ben kötött, de a felekkel szemben nem teljesített szállítási szerződéseket. Sok kivándorló ugyanis, mivel a bevándorlásra megállapított kontingens betelt, dacára, hogy hajójegyük s útlevelük megvolt, sőt a hajós társaságokkal kötött szerződésük is megvolt, de visszashállítottak, nem mehettek be Amerikába. Most a belügyminiszter megengedte, hogy ezek a kivándorlók az 1921. évi okmányaikkal is kiutazhassanak és a hajótársaságok az 1921. évi szerződések alapján szállíthassák ki a kivándorlókat.

Megindult az állatkivitelünk Ausztriába. A kormány Német-Ausztriába az állatkiviteli zárlatot feloldotta és így megkezdődött ismét az állatkivitel. A nemrégiben kötött magyar-osztrák gazdasági egyezmény értelmében Ausztriába havonként háromezer darab marhát szállíthatunk. Kiviteli engedélyt csak az kaphat, aki már megszerezte az osztrák kormánytól a bevásárlási engedélyt. A kivitel megindulása nem igen fogja az árakat emelni, de jó hatással lesz pénzünk értékelésére. A sertéskivitel Ausztriába kormányunk még nem engedélyezte.

A sör új ára. Az Árvizsgáló Bizottság tájékoztató árakat szab meg a nyilvános étkezőhelyiségekben kiszolgáló sörre nézve. Ezek szerint a pohár sör 10 korona, korsó 16 korona. Ez a hétfokos sörre vonatkozik. Az erősebb sör ára magasabb, fokozatosan valamivel több, amennyiben B) vagy A) osztályú étterembe kerül kiszolgálásra. A hétfokos palacksör mindenütt 24 koronába kerül.

A kommunisták dalát énekelték a szociálisták pártgyűlésén. A Szociáldemokrata Párt az elmúlt héten a fővárosban népgyűlést tartott, hogy a drágaság ellen tüntessen és meghallgassa a párt nemzetgyűlési képviselőit a politikai helyzetről. A gyűlés első szónoka *Propper* Sándor volt, aki azonban olyan izgatott módon támadta a kormányt és annyira nem válogatta meg a kifejezéseit, hogy a jelenlévő rendőrtisztviselő több ízben kénytelen volt a beszédét félbeszakítani. Utána *Jászai* Samu és *Farkas* István beszéltek, természetesen hasonló modorban, úgyannyira, hogy a felizgatott tömeg a kommunisták dalát (*Internationale*) kezdte énekelni. Erre a rendőrtisztviselő a tömeget oszlásra szólította fel. Az egybegyűltek lassan kitódultak a párhelyiség udvaráról, végighaladtak a Rákóczi-úton, a tömeg közepén pedig az éneklő csoport folytatta az *Internationale* éneklését. Végül a rendőrség oszlatta szét a tüntetőket.

Verspályázat. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat áldozatkészségéből egy hazafias, nemzeti szellemű magyar bányászdal szövegére pályázatot hirdet. A három-négy versszakból álló és megzenésítésre alkalmas szöveg 1922. évi aug. 31-ig a minisztérium művészeti ügyosztályában (V., Hold-u. 16., II. e. 30.) adandó be. A pályadíj négyezer korona.

Kik részesülnek hatósági lisztellátásban. A kormány rendeletet adott ki a lisztellátás hatósági támogatásáról, amely szerint a 1922–23. gazdasági évben hatósági lisztellátásban részesülnek: a honvédség, a folyamórség és a vámórség legénysége; az államrendőrség és a csendőrség, a katonai hadvidjások és nyugdíjasok, a tényleges szolgálatot teljesítő és a nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak, a vasúti vállalatoknak, valamint hatósági közüzemek alkalmazottai. Mindezek családtagjai is. — A hadirokkantak, a hadiözvegyek és a hadiárva, amennyiben állami segítségre szorulásukat a hatóság minden kétséget kizáróan igazolja, úgyszintén az általuk eltartandó családtagok; a közsegélyre szoruló ügynevevett nyilvántartott szegények, valamint azok, akikről az illetőségi község gondoskodni köteles. Azok a vagyonatlan és önhibájukon kívül kereset nélkül levő egyének, akiknek állami segítségre szorulásukat a hatóság minden kétséget kizáróan igazolja, természetesen csak arra az időre, amíg kereset nélkül vannak. — Ezenfelül még csak a kórházak és korlátolt mértékben egyéb jóléti intézmények részesíthetők hatósági lisztámogatásban.

Kincs a szappanban. Pár nappal ezelőtt egy szegény asszony mosószappant vásárolt egy Népszínház-utcai fűszeresnél. Haza érve, annak rendje és módja szerint hozzálátott a nagy-mosáshoz. A szappan a dörzsölgetés közben mind vékonyabbá vált. Am egyszerre csak — arany-pénnel csillant meg a szegény asszony kezei között. Az asszony elszaladt a fűszereshez s még két darab szappant vásárolt. Ezeket gondosan felaprózta s mindegyik szappanból egy-egy 20 koronás arany került napvilágra. A rég nem látott aranypénzyektől a szegény asszony megijedt, jobbnak látta, ha jelentést tesz az esetről a rendőrségnek. Detektívek mentek a fűszeresboltba. A kereskedő megmutatta a száz darab szappant tartalmazó ládát a rendőrség embereinek. Kiderült, hogy mind a hatszáz darab szappanba egy-egy 20 koronás arany volt elrejtve. A kereskedő a láda szappant az államvasutak egyik árverésén vásárolta, mint gazdátlan holmit. A detektívek aztán kiderítették, hogy a ládát egy *Singer* Mór nevű bécsi kereskedő részére álnéven adták fel, azonban valami hiba folytán a Máv. egyik állomásán megakadt a küldemény. Minthogy a feladó nem jelentkezett, a szappant elárverezték. 600 drb 20 koronás aranyak a mai árfolyama 3 millió 600.000 korona. Az aranyakat a rendőrség lefoglalta.

Learatták a más gabonáját. A múlt héten az aratás megkezdésekor *Gorove* László monostorpályi nagybirtokos földjén megjelent mintegy 90—100 környékbeli lakos és felszólították az intézőt, hogy ne merje megkezdni az aratást, mert különben vérengzés lesz. Az intéző látva a túlerőben lévő tömeg fenyegető magatartását, a cselekedéssel és a beszegődött aratókkal együtt elvonult, a támadók pedig 137 hold rozs vetést learattak. *Gorove* feljelentést tett és kérte, hogy juttassák vissza birtokába a mintegy másfél millió korona értékű termést.

Milouka Savitch,
27 éves szerb leány, aki a szerb hadseregben harcolta végig a háborút és hatszor megsebesült.

Tréfák.

Az új khürüsztyény.

A Salamon kitért a keresztény hitre, mert a szállításokat csak keresztények kapták a fehér világban. A kitérés után jó üzleteket csinált s hálásan betért a plébánoshoz lelkigyakorlatokra, no, meg egy kis ajándékot is vitt.

Egy alkalommal a pap magyaráz Salamonnak a pápa csallhatatlanságáról... Salamon hallgatja, hallgatja a pápa csallhatatlan voltát, aztán megkérdezi a paptól:

— Volt már az a pápa Budapesten, a Rákóczi-oton rohát vásárolni?

Olcsóság.

A kofa olcsón adja a tojást, potom tizenkét koronáért. Megostromolják, egy-kettőre elkapkodják a tojást. Negyedóra múlva visszatér az egyik vevő, kiabál:

— Föl fogom jelteni! Tíz tojás közül ötben csirke volt.
— Na hallja nagysága! — feleli a kofa. — Százhusz koronáért vesz tíz tojást, mellé három csirkét is adtam, most meg föl akar jelteni!

Tanuja is akad.

- Én is láttam, mikor megváltotta a villamos jegyét.
- Mikor?
- A múlt héten a Keleti előtt.

Rejtvények.

Képrejtvény.

(Beküldte: Czavar Emil, Pitvarosról.)

Számrejtvény.

8, 9, 10, 14, 23, 13, 6, 20	a kard egy része
1, 6, 3, 22, 9	az arató szerszáma
11, 25, 18	a «nagy»-nak ellentéte
2, 7, 6, 13	a víz, bor stb. egy néven
4, 24, 10	a szaglászerve
5, 12, 21	a juhnyájban ez a fő
26, 17, 16, 19	a sivatag hajója
15	egy magánhangzó

Ha a szavak betűit a megfelelő számokra helyezzük, akkor 1—26-ig ismert közmondást kapunk.

(Beküldte: Brózik Ida, Tiszaföldváról.)

Betűrejtvény.

szó! A 5 'L k
ü

(Beküldte: Szabó Zoltán, Hajduböszörményről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertések névsorával 33-ik számunkban közöljük.

A 27-ik számunkban közölt rejtvények helyes megfejtése:

Képrejtvény: Egyenletlenség.

Betűrejtvény: Sok szó, kevés tett.

Szótalány: Ágyú.

Megfejtették: Nagy Gábor, Rozlozsnik János, Erl Ferenc, Porzolt István, Berky Ignác, ifj. Szekeres Andor, Baráth Katica, Balázs János, ifj. Ritecz István, Laczkó Ferenc, ifj. Oláh János, Sándor István, Szeider József, ifj. Józsa Lajos, Halmzsan Hajnalka, ifj. Spissák János, Czavar

Emil, Mészáros Sándor, Nárday Tamás, ifj. Papp Imre; ifj. Németh Ferencné, Pongrácz Margit, Rebmann Endre, Apátó Endre, Lőrincz Gyula, Marosi Ferenc, Boros Mihály, Zsolczay Mihályné, Bordás Gyula és Alfréd, Sápy Mancsi, Kisházi Mihály, ifj. Boján Imre, Bárdos Lajos, Illési János, ifj. Kovács Barna, Borsi Csöröke, Csanádpalotai Hangya személyzete, Rektor Pál, Bán Ilonka, Urbányi Ferenc, Kiss Juliska, Takáts Juliska.

Jutalomkönyvet nyertek: Rebmann Endre (Fegyvernek), Pongrácz Margit (Tiszakürt), ifj. Papp Imre (Szentés), Mészáros Sándor (Bakonytamási), ifj. Oláh János (Tiszaderzs), Laczkó Ferenc (Hernádpéteri), Rozlozsnik János (Szendrő), Viziák Bandi (Mecsekpölöske), Sápy Mancsi (Darvas), Lőrincz Gyula (Kisvarjas).

A 28-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Vásár és piac.

Gabona, liszt és őrlemények. Tiszavidéki búza 5100—5150 K, pestvidéki és fejérmegyei búza 5075—5125 K, rozs 3950—4000 K, takarmányárpa 4100—4300 K, zab 5400—5500 K, tengeri 4375—4450 K, repce 11.500—12.000 K métermázsánként. — A lisztért kilogrammonként a következő árakat fizettek: Duplafogós nulláslisztért 79 K-t, nulláslisztért 75 K-t, főzőlisztért 69 K-t, 6-os kenyérlisztért 63 K-t, 7^{1/2}-es kenyérlisztért 64 K-t, 8-as takarmánylisztért 33 K-t, nullás rozslisztért 55 K-t, 1-es rozslisztért 52 K-t. Korpáért 100 kilogrammonként 3000 K-t fizetnek.

Takarmány. Elsőrendű széna 1400—1450 K, másodrendű széna 1100—1200 K, lucerna 1400—1500 K, szalma 750—800 K métermázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 53—80 K, kivételesen 102 K, bika silányabb 30—50 K. Ökör jobbminőségű 70—101 K, kivételesen 120 K, ökör, közép 38—62 K, ökör, alarendelt minőségű 30—33 K. Tehén 30—72 K, kivételesen 122 K. Bivaly 71—75 K, kivételesen — K. Növendék 38—47 K. Kicsontozni való 26—30 K kilogrammonként élősúlyban.

Borjú. I. rendű 108—110 K, kivételesen 112 K kilogrammonként, II. rendű 90—100 K, III. rendű 60—80 K kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti sertésvásár. Az árak a következők: prima urasági 235—238 K, prima szedett 210—220 K, közép 190—195 K, könnyű, jobbminőségű 160—180 K, silány 110—160 K, öreg, szedett 220—225 K, sovány sertés, vészelt 145—160 K, nem vészelt 130—140 K kilogrammonként élősúlyban. Fehéráruban, különösen szalonnában nagy a kereslet. Árak: szalonna 310—340 K, zsír 335—345 K kilogrammonként.

Budapesti lóvásár. Nehéz igásló 35—125.000 K, könnyű igásló 20—60.000 K.

Gyapjú. Arak minőség szerint kilogrammonként 350—420 koronáig.

Zöldségtelék és gyümölcs. Sárgarépa, új, zöld, csomója 2 K, kilója 10—32 K, petrezselyem, új, zöldje, 1 csomó 2—5 K, kilója 10—33 K, zeller, új, 1 darab 1.50—4 K, kalarabé I. 1 darab 3—6 K, II. 1—2.50 K, vöröshagyma, egyiptomi kilója 64—68 K, zöldhagyma szárával 20—45 K, fokhagyma, új szárával 52—55 K, kelkáposzta I. r. 16—24 K, II. r. 9—12 K, saláta I. r. 1 darab 3—5 K, II. r. 1 darab 2—3 K, cukorsaláta (főzeléknek való), kilója 3—4 K, sóska 16—30 K, paraj, tisztított 30—50 K, burgonya, öreg 17—19 K, új, hazai 36—50 K, retek, nyári, fekete 20—30 K, ugorka, salátának való 20—50 K, savanyítani való 20—30 K, paradicsom, új 100—130 K, zöldpaprika, apró, hegyes 1 darab 1.50—6 K, tölteni való 2.40—12 K, zöldborsó, hüvelyes kilója 48—50 K, zöldbab 35—38 K, vajbab 38—46 K, fejeskáposzta 35—45 K, kukorica, esőves 1 darab 4.50—8 K, tök, főzni való kilója 4—8 K, kovászos ugorka 1 darab 6—8 K, körte, nyári, kilója 35—70 K, barack, kajszin érett 35—120 K, cseresznye, ropogós 65—75 K, meggy, nagyszemű 60—150 K, pöszmete 45—70 K, ribizke 55—90 K, málna 160—190 K, őszibarack 60—240 K, alma, rétesbe való 50—60 K.

Nyersbőr. Marhabőr 196—210 K, borjúbőr 310—320 K kilónként.

Baromfi és tojás. Csirke, élő, rántani való, párja 280—300 K, sütnivaló, párja 400—600 K, liba, ujdonság, hizott kilója 280—320 K, kacsa, liba tisztított, hizott kilója 315—320 K, tyúk, élő, párja 500—650 K, tojás darabja 13 K.

Bor. A borüzlet emelkedő árak mellett némileg újra megélénkült. Az áremelkedés oka főleg koronánk esésére vezethető vissza. Árak: 10^{0/0}-os borokért 30—35 K, 11—12^{0/0}-os urasági borokért 40—48 K, jobb minőségű borokért pedig ennél többet fizetnek. Az utóbbi időben különösen siller és vörös borokat kerestek kivitelre célokra, melyekből a készletek azonban majdnem elfogytak. Az új termésre vonatkozó kilátások jók, mert a szőlőkből kapott jelentések mindenütt kielégítőek.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1922. július hó 18-án: 1 drb Napoleon arany 5050 K, dollár 1311 K, angol font 5875 K, francia frank 105 K 50 f, lengyel marka 32 f, német márká 2 K 87^{1/2} f, olasz lira 59 K 50 f, osztrák korona 3.60 f, cseh korona 30 K, szerb dinár 15 K 20 f, orosz rubel — K román lei 7 K 56 f, svájci frank — K, ezüst korona 106 K, ezüst forintos 292 K, ezüst ötkoronás 560 K, arany huszkoronás 5150 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.41 svájci frankot fizettek. Bécsben 1 magyar koronáért — osztrák koronát fizettek.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héjj Imre dr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

* F * L * O * R * I * Á * N *
REGÉNY IRTA: NYÁRY ANDOR

(3. folytatás.)

Julia mindig jobban és jobban beleheccelte magát, utóbb nyersen a szemébe vágta Flóriánnak azt, ami legjobban fáj a szerencsétlen embernek, hogy pupos, nyomorék.

Flórián arca elsápadt és végső elkeseredésében földhöz vágta a skatulyát.

— Na megállj! — képezt el Julia. — Ezért megfizetsz! — azzal felkapta a skatulyát és maga vitte fel a tanácsosnéhoz.

Flórián, mikor elkeseredéséből magához tért, rögtön belátta, hogy rossz cselekedett és nagyon megbánta heveségét. Először az volt a szándéka, hogy megkéri Juliát, de ismerte őt és tudta, hogy a leány úgysem hallgatja meg a kérését, hát erről a tervéről lemondott. Búsan lehorgasztotta a fejét és félve, szűkülve elindult vissza s mikor hazaért, behuzódott a próbaterebbe, nem mert a szalonba menni.

Julia alig várta, hogy végezzen a tanácsosnéval, magából kikelve futott fel a lépcsőn s mint bőszi furia berontott a szalonba és Fehérhez érve lihegve fuldokolta:

— Főnök úr!

Fehér látva Julia izgalmát, kissé meghökken.

— Mi történt? — kérdezte szárazon.

— Flórián! — lihegett Julia és a nagy izgalomtól nem tudott mindjárt szóhoz jutni.

Fehér szemei a Flórián szóra megvillantak.

— Már megint Flórián! Mit csinált az a gazember?

— Rettenetes, amit művel — sápitózott Julia. — A tanácsosné méltóságos ruháját vittük. Flórián a kapu előtt gondolt egyet, földhöz vágta a skatulyát és kijelentette, hogy nem viszi tovább.

— Ugy? — döbönt meg Fehér a hallatlan merészségre és egy pillanatra elgondolkozott.

A személyzet összenézett és lázas érdeklődéssel csoportosult Julia köré.

— A méltóságos «így» reszketett a dühtől — lihegett tovább Julia. — Flórián nem vitte a ruhát az Istennek se!

Berta előugrott a tömegből:

— A multkor én is így jártam vele!

— Nem lehet neki parancsolni! — kiáltott Julia, mire Flórián iránt kitért az általános elégedetlenség.

— Ugy tesz, mintha ő volna az úr!

— Pedig egy semmi!

— Egy nulla!

— Egy nyomorult szörnyeteg!

— Örüljön, hogy megtűrjük magunk között! — Es így tovább.

Fehért a személyzet forrongása még jobban felingerelte, az ajkát összeharapta.

— Majd ellátom a baját — mondta elborultan és Julia felé fordult. — Hol van az a gazember?

— Künn van a próbaterebbe — sietett felelni Julia s egész lényéről leritt a gonosz szenvedély, hogy most Flóriánon kitöltheti bosszúját.

— Hívja elem! — kiáltott Fehér mérgesen.

Julia lázban égve rohant az ajtó felé, de alig nyitotta ki az ajtót, visszalépett és lángoló tekintettel nézett Fehérre:

— Itt jön — és kifelé mutatott.

A személyzet dühös pillantásokkal sereglett az ajtóhoz. Flórián reszketve ment a szalonba. Vézna, pupos teste szinte összetöppörödött a félelemtől. Csunya, szörös arcát esedezve emelte Fehérre és csaknem sírva közeledett hozzá:

— Bocsánatot kérek — szólt alázatos hangon. — Nem vagyok bűnös. A kisasszony a szememre vetette, hogy nyomorék vagyok, hogy pupos vagyok. Nem bírtam elhallgatni. Földhöz vágtam a skatulyát — fuldokló zokogásba tört. — Nem tehetek arról, hogy ilyen nyomorék vagyok — és sírt keservesen, csunya, hogy borzalom volt nézni.

A szegény ember fájdalmas kitörése mindenkit meghatótt. A bosszúálló szenvedély eltűnt a szivekből. Fehér csak nagysokára szólalt meg, de hangjában akkor is ott rezgett a leplezetlen meghatótság:

— Neked nincs jogod földhöz vágni a skatulyát. Ezt nem tűröm. Értted?

Flórián védekezni próbált:

— De...

— Egy szót se! — rivallt rá Fehér. — Már nagyon sok panasza van ellened. Vigyázz magadra! Torkig vagyok a szemtelenségeddel. Ha a legkisebb panaszt hallom rád, azonnal elbocsátlak. Örülj, hogy a mindennapi kenyeredet tisztességesen megkeresheted nálam.

Flórián könnyes szemeit Fehérre emelte.

— Mindent megteszek.

— Bocsánatot kérek — szólt alázatos hangon...

Olyan hűséges vagyok, mint a kutya. Csak a nyomorúságot nem vessék a szememre. Azt nem bírom elviselni.

Fehér, hogy véget vessen a kínos jelenetnek, a pulton heverő skatulyára mutatott:

— Rákd fel a skatulyákat!

Flórián fogta a kis létrát, az állványnak támasztotta, aztán a skatulyával lassan, vigyázva megindult a létrafokon. A személyzet szétoszlott s mintha mi sem történt volna, mindenki a félbeszakított munkájához fogott.

És ekkor a szalon ajtaja kitért. Ragyogó szépségű, fiatal nő lépett a terembe, Glória grófnő. Mosolygott, mint az élet, illatos volt, mint egy csokor virág. Megjelenésekor

mintha napsugár árasztotta volna el a tágas termet, az unott arcok megélénkültek s a szemek mosolyogva fordultak feléje. Fehér mély meghajlással üdvözölte:

— Kezeit csókolom, grófnő. Régen volt szerencsém.

Glória grófnő szétvetette keblén a drága prémes bundát és csacsogva felelt:

— Nem voltam itthon. Külföldön bolyongtam férjemmel, csak tegnap érkezünk haza. Legelőször is magát látogatom meg. Megjegyzem, csak egy pillanatra fulottam be — és leült a pult elé, amely mögött Flórián rakosgatta a skatulyákat.

(FOLYTATJUK.)

Briliánst, ékszert, gyöngyöt

mindenképp drágábban vessz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. sz. emben.)

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását, felújítását és belovését.

Elad: elsősorú gyártmányú golyós, sörtes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeket. Legjobb minőségű mindennemű golyós- sörtestöltények. Lőszerek.

A „HANGYA” szövetkezet tagjai

megbízható jó minőségű árút

a legegényesebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK:

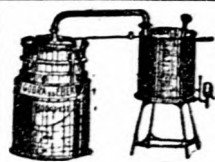
vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókéllékek, cipő, csizma, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, 4 konfekció-, cipő- és díszműárúk.

KERÉKPÁR

alkatrészeket, nagybani gyári árban szállítunk, külső gummitkat 850 K, belsőket 200 koronától feljebb

LÁNG J. ÉS FIA kerékpár nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Árjegyzék ingyen.

VÖRÖSRÉZ

PÁLINKAFŐZŐ

ÉS MOSÓÜSTÖK

központi és mezőgazdasági szeszifőző berendezés. Dupla üstök, álló és buktatók. Vízmelegítő minden formában

GODRA ÉS ÉBER rézműves üzeme Budapest, IX., Gróf Haller-u. 4. sz. Telefon: József 50-12.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdákat és földműveseket egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT

és legjobb képes hetilapját a

„VASÁRNAP”-ot.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és szíros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerzethetők be a

„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

Tehénbőr-csizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

Csakis szab. PERKEO

tűzfojtóval olthat minden tüzet — még égő benzint is!

Egyetlen házban se hiányozzék. Milliós kártól óvhatja községét! Fényes elismerő levelek.

Ára fenntartással 2600 korona.

SZERSZÁMOK
GÉPEK

MŰSZAKI
CZIMMEK
ÖSSZEPAR
RÉSZERE

OLAJ ZSIRADÉK

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA
BUDAPEST SORONYI-CZIM UZSO
VI. VILMOS CSÁSZÁR UT 53.

Ha

ingatlant venni vagy eladni óhajti, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért élelri s leggyorsabb lebonyolítást

KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyai-u. 19.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

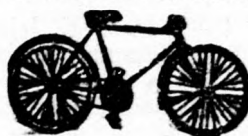

és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben

Máthé András rézmű-árúgyár

Ujpest, Károly utca 11. sz.

KERÉKPÁROK,

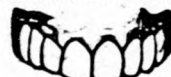
gummiak, alkatrészek leg-olcsóbban, belsőgummi

— 180.— korona. —

dícsadi Deák László

kerékpáraktár és gyártás

Bpest, VIII., Német-u. 45. Árjegyzék ingyen.

FOGAK

legszebb és leg-

tartósabban

10 évi írásbeli jótállással — Amerikai műfog 100 K, aranykorona 1060 K-tól, fogtömés 100 K-tól, javítás 80 K-tól, fogtisztítás 50 K, foghuzás 40 K. Vidékieknek 1-2 nap alatt.

FENYVESI JENŐ fogászati műterme, Budapest, VII., Thököly-út 6. (Sarokház.) A keleti pályaudvar indulási oldalával szemben.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötd aratógépek,

lőgeréblyék, kézi-járgányosok,

motoros- és gőzcsepplőkészletek,

szecskavágók, répvágók, darálók,

morzsolók s minden egyéb gazda-

sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági

géposztályánál

szerzethetők be legjutányosabban.

Szakorvosi rendelő vér- és nemi betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

PERMETEZŐK

és összes alkatrészek.

Tömlők, rézgálic, raffia, Karbid, borsajtó, szivattyú, kén, zsák, ponyva, zsineg, gépszij, kötél, heveder, mérőeszközök, mérleg, csövek stb. stb.